

Què hauria passat si Madame Bovary hagués pogut parlar servint-se d'un mòbil? / ARXIU

acabo de creure. Serien Flaubert, Joyce i Kafka els prototips de narrador tal com s'ha apuntat al començament? Baudelaire, Trakl, Maragall, Cernuda els de poeta? Quan l'historiador decreta que les formes s'han esgotat, l'artista és incapaç de trobar-ne de noves? El fet és que continua creant obres que se'ns apareixen innovadores. Com s'ho ha fet? Ha buscat noves combinacions, mestissatges amb d'altres gèneres o de peces entre elles, revisitacions crítiques o satíriques, retrats de fets i d'elements de la vida quotidiana que aquests sí que són nous; perquè no canvien els conflictes i les pulsions, però sí el mobiliari. Imaginem els grans relats clàssics si els personatges haguessin disposat de telèfons mòbils. El fiacre de Madame Bovary podria ser una limusina, però i si hagués pogut parlar amb els amants des de casa? Sense aquests canvis essencials d'*attrezzo*, s'hauria pogut fer poesia després de Virgili? Plàstica després de Michelangelo? Pintura després de Velázquez? Música després de Bach? Cine després de Dreyer?

La fragmentació i el mestissatge fan que els novel·listes, en especial els qui no tenen una experiència dilatada, no es plantegin aquestes coses fins que no se les troben al damunt. Però, com va dir no sé quin cínic –en el genuí sentit del mot–, si no fos perquè tot s'oblida de seguida, els humans no podríem escriure res que no hagués estat ja expressat. L'experiència és allò que arriba quan ja no serveix per res, però així i tot, com va dir el poeta referint-se a l'amor, per més que en sàpigues, per més lliçons que et pensis que pots repartir, costa, encara que sigui de forma fugaç, davant el text acabat de començar de no tenir la irrepitible esgarripança davant del desconegut.

Irrepitible, he dit? M'he degut deixar dur per això mateix. *

Q

Quan l'historiador decreta que les formes s'han esgotat, l'artista és incapaç de trobar-ne de noves?

Mestissatge de les formes

En la preceptiva clàssica, la distinció genèrica entre poesia i narrativa situava l'una en la lírica, el terreny de la confessió personal en què la particularitat esdevé universal per obra del poeta, l'altra en el relat de fets, formes i ens exteriors al narrador.

Però tots sabem que aquesta distinció té tanta casuística que no es pot prendre com a norma. Hi ha multitud de poemes

que no ens diuen res sobre l'ànima del seu autor, i grans novel·les on la lírica de la primera persona s'adiu exactament als trets abans definits com a genuïns de la poesia. Costaria poc trobar exemples d'una cosa i l'altra. El Mallarmé madur, Eliot, Ungaretti, Guillén, Guerau de Liost d'una banda; de l'altra Stendhal, Tolstoi, Sales.

Acabat d'escriure, jo mateix no m'ho

ESTIMADA PSICOANALISTA JORDI CERVERA

Cultura instantània

Ha quedat clar que els editors sospiren des de fa molt temps per veure com un personatge mediàtic truca a la seva porta. L'únic que passa és que els temps canvien, evolucionen i s'omplen de matisos. Abans n'hi havia prou de ser famosos, i aquest concepte, *famós*, era ampli i obert. Qualsevol que apareixia per la petita pantalla era susceptible de convertir-se en autor. Anècdotes, autoajuda, cuina i, en general aquest calaix gran i subtil de la no-ficció que pot encabir amb la mateixa alegria com fer una ga-

leta de iogurt i gerds i descobrir els racons de Navalmoral de la Mata acompanyat d'un concursant de *Gran Hermano 72*.

Però els escriptors, que són éssers envejosos per naturalesa, s'enfaden i no veuen amb bons ulls que un especialista en *realitys* tingui més cua que ells a les signatures de Sant Jordi. I els editors, que són més vius i tenen millors cases i millors cotxes que els escriptors, es posen a pensar i descobreixen una nova i elegant mina: les cares famoses de la tele que, en lloc de fer llibres sobre com aconseguir que el gat es mengi les cro-

quetes de sardina faran novel·les negres i sentimentals, que estan de moda.

I com diria aquell (de la tele) "ahhhh, alerta!!!". Ja ho tenim. Cares famoses que pensen, que saben lligar més de dues frases seguides i novel·les que es venen com xurros. Les masses es deixen per tocar la fama i el llibre és ideal per acostar-se als famosos. Tampoc no cal filosofar sobre si és llegirà o sobre qui l'ha escrit. L'important és tenir una meravellosa *selfie* somrient al seu costat. Tots som cultes durant un parell de segons! *